

Nyhetsbrev om miljö och hälsa

Innehåll

- Nytt nummer av Arbets och Miljömedicin
- Jobba Frisk på engelska
- Minskade halter av cancerframkallande ämnen i Stockholms tätortsluft
- Trafikbuller i boendemiljön kan orsaka hjärt- och kärlsjukdom
- Lungtest på Stockholms centralstation
- Kemiska saneringsmedel ineffektiva mot mögel
- Trevlig sommar!

Nytt nummer av Arbets och Miljömedicin

I vårnumret av tidningen Arbets och Miljömedicin i Stockholms län presenteras en rad olika projekt som studerat hälsoeffekter av partiklar i tunnelbanan, cancerframkallande ämnen i tätortsluft och hälsorisker med demontering av el-avfall. Läs även om ett patientfall där relining av rör gav kontaktallergi.

Tidningen kan laddas ned eller beställas på [Folkhälsoguiden](#).

Jobba Frisk på engelska

Webbplatsen *Jobba Frisk* vänder sig till ungdomar som står inför att välja utbildning eller yrke. Här finns bland annat en jobbguide som beskriver olika yrken, var risker finns då det gäller allergi, astma och eksem och hur man kan skydda sig. Även studie- och yrkesvägledare kan ha nytta av informationen.

Webbplatsen har fångat ett stort internationellt intresse och lanseras inom kort på engelska.

Besök www.workhealthy.se.

Minskade halter av cancerframkallande ämnen i Stockholms tätortsluft

Cancerframkallande ämnen i Stockholms tätortsluft har minskat. Renare bränslen och katalytisk rening av fordonsavgaser kan vara orsaken, visar en ny studie vid Institutet för miljömedicin. I projektet *Cancerframkallande ämnen i tätortsluft* har befolkningens personliga exponering för olika ämnen i omgivningsmiljön studerats. De ämnen som har mätts är 1,3-butadien, bensen, formaldehyd, kvävedioxid och kväveoxider samt PM_{2,5} och ett antal polycykliska aromatiska kolväten (PAH), såsom bens(a)pyren. Mätningarna som utfördes hösten 2009 visar att deltagarnas exponering för samtliga ämnen har minskat sedan 2003.

Cancerframkallande ämnen i tätortsluft är ett projekt som genomförs på uppdrag av Naturvårdsverket. Resultaten från studien publiceras under sommaren 2010 på Folkhälsoguiden.

[Mine Yazar](#) och [Anne-Sophie Merritt](#)

Trafikbuller i boendemiljön kan orsaka hjärt- och kärlsjukdom

Trafikbuller är ett problem som ökar i storstadsområden över hela världen, men kunskaperna om bullrets hälsoeffekter är ofullständiga. I en ny avhandling har Jenny Selander vid Karolinska Institutet undersökt om vägtrafikbuller och flygtrafikbuller i bostaden har samband med stresshormonet kortisol, högt blodtryck och hjärtinfarkt. Resultaten i avhandlingen tyder på att risken för hjärtinfarkt ökar hos personer som under

en längre tid utsatts för vägtrafikbuller i bostaden. Utsattes man dessutom för en kombination av vägtrafikbuller, yrkesbuller och yrkesstress var risken för hjärtinfarkt högre. Exponering för luftföroreningar visade sig inte påverka sambandet mellan vägtrafikbuller och hjärtinfarkt. Hos personer som utsattes för flygtrafikbuller fanns en tendens till ökad risk för högt blodtryck och höga morgonvärden av kortisol.

Avhandlingen *Traffic noise and cardiovascular disease* kan laddas ned från [Karolinska Institutets webbplats](#).

[Anders Lundin](#)

Lungtest på Stockholms centralstation

Med anledning av *Year of the Lung 2010* anordnas ett stort offentligt spirometrievenemang på Stockholms centralstation 14–15 oktober. Den 14 oktober har utsetts till World Spirometry Day och olika spirometrie-vent genomförs över hela världen denna dag. Allmänheten kan då testa sin lungfunktion på ett enkelt sätt och syftet är att skapa uppmärksamhet om lungsjukdomar. Ett liknande event genomfördes i september 2007, då drygt 2 800 personer deltog. Erfarenheterna från detta event presenteras i en artikel i *Läkartidningen* i juni (nr 23).

Läs mer om *Year of the Lung 2010* på www.yearofthelung.org.

[Anne-Sophie Merritt](#)

Kemiska saneringsmedel ineffektiva mot mögel

För att försöka bli av med mögel som angripit byggnadsmaterial används ibland kemiska metoder (mögelsaneringsmedel). IVL Svenska Miljöinstitutet och Lunds universitet har undersökt hur effektiva dessa metoder är. Två mögelsorter som förekommer i fukt- och vattenskadad inomhusmiljö (*Stachybotrys chartarum* och *Aspergillus versicolor*) fick växa till på dels furusplint och dels gipsskiva. Ingen av de testade metoderna kunde helt eliminera möglet eller de toxiner som bildats av de två mögelsorterna. Man undersökte också olika metoder för att behandla mögelväxten med värme eller att bara låta möglet torka ut. Även dessa metoder visade sig vara ineffektiva.

Resultaten från undersökningen understryker vikten av att arbeta förebyggande med fuktsäkerhet för att förhindra att mögelskador på byggnadsmaterial uppkommer. Om mögelskador konstateras, bör orsaken till fuktskadan åtgärdas omgående och det skadade materialet bytas ut.

Rapporten *Sanering av mögelskador* kan laddas ned från [IVL Svenska Miljöinstitutets webbplats](#).

[Anders Lundin](#)

Trevlig sommar!

Redaktionen önskar alla läsare en trevlig sommar. I höst återkommer vi som vanligt med nya nummer av nyhetsbrevet.

Nyhetsbrevet får du som har anmält intresse via Folkhälsoguiden. Innehållet är särskilt riktat till dig som kommer i kontakt med frågor om miljö och hälsa i arbetet, inom miljö- och hälsoskyddskontor, miljöavdelningar, samhällsplanering eller vård.

Beställ [prenumeration](#) på nyhetsbrevet, [ändra](#) eller [avsluta](#) din prenumeration.

Redaktör: [Britt Forssmed](#)
Ansvarig utgivare: [Tom Bellander](#)

Karolinska Institutets folkhälsoakademi

Institutet för miljömedicin och
Institutionen för folkhälsovetenskap
Norra Backa plan 4, 171 76 Stockholm
Telefon: 08-524 800 00
E-post: info-amm@imm.ki.se

På uppdrag av
Stockholms läns landsting

